

id: SI_009

model: mistralai/mistral-large-2512

seeds:

04_risiko: sårbarhet

03_relasjon: tillit

05_handling: implementer

01_perspektiv: juridisk

02_tidhorisont: historisk

Instans SI_009

Seeds: juridisk (grenser og ansvar), historisk (lærdom fra katastrofer), tillit (samhandling under press), sårbarhet (systemets svake ledd), implementer (fra teori til handling)

Unikt perspektiv: “Den juridiske branngrense”

Din kontrollplattform kolliderer med et juridisk minefelt: **ansvarslinjer i krise**. I Norge er brannslukking kommunalt (brann- og redningsvesen), mens skogvern er statlig (Statskog) og beredskap nasjonalt (DSB). Under skogbrannen på Lærdalsøyri (2014) ble 40 bygninger ødelagt fordi kommunen og staten ikke hadde avklart hvem som skulle evakuere. Internasjonalt har EU sin **RescEU** (2019), der medlemsland deler helikoptre og droner – men juridisk er det uklart om norske myndigheter kan overstyre lokale beslutninger i sanntid.

Handlingspunkt:

- Kartlegg juridiske flaskehalser via DSBs Brannberedskapsutvalg og Justisdepartementets krisehåndteringslov. Lag en “juridisk branngate” – en avtale som tillater sentralisert styring uten å bryte kommunalt selvstyre.
-

Historisk sårbarhet: “Lærebøker i flammer”

Skogbranner er historiske gjengangere. I 1945 brant 100 km² skog i Trysil – brannkorpset hadde ingen radioer. I 2018 (Sverige) sviktet samordningen fordi brannstasjoner brukte ulike kartsystemer. **Mønster:** Sårbarheten ligger i manglende standardisering av data.

Handlingspunkt:

- Bygg en historisk database med alle norske skogbranner siden 1900 (kilder: NIBIO, Riksarkivet). Bruk maskinlæring til å identifisere sårbare mønstre (f.eks. vindretning + tørke + eldre skog). Eksempel: Californias **FIRESCOPE** (1970) reduserte responstid med 40% ved å standardisere kommunikasjon.

Tillit under press: “Kommandosenteret som svikter”

Tillit er ikke en app – det er mennesker som stoler på systemet når liv står på spill. Under skogbrannen i Portugal (2017, 66 døde) kollapset samhandlingen fordi lokale brannmenn ignorerte sentrale varsler. **Løsning:** Implementer “tillitsscenarier” i testfasen.

Handlingspunkt:

- Lag en simulert kriseøvelse med 3 lag:
  1. **Kommandosenteret** (live-data, prediksjon)
  2. **Lokale brannmenn** (må stole på sentrale beslutninger)
  3. **Sivile** (må evakuere basert på varsler) Mål: Hvor lang tid tar det før tilliten bryter sammen? (Målverdi: <10% feilrate i beslutninger).

FoU-prosjekt: “Arbeidspakker som brenner”

Pakke	Ansvar	Unikt bidrag	Testmetode
Juridisk rammeverk	DSB + Justisdep.	“Branngate-avtale” for sentralisert styring	Simulert rettssak med domstol
Historisk datamodell	NIBIO + Met	Prediksjon basert på 100 års data	Tilbakeblikkstest (2018-skogbrannen)
Tillitssystem	SINTEF + Redningsselskapet	“Tillitsscore” for samhandling	Kriseøvelse med 50 deltakere
Live-data integrasjon	Norsk Regnesentral	AI for sanntids prediksjon	Feltøvelse med droner og sensorer

Neste steg (konkret):

1. **Signer “juridisk branngate”-avtale** med DSB innen 3 måneder. Bruk RescEU som mal, men tilpass norsk kommunalt selvstyre.

2. **Kjøp inn historiske branndata** fra NIBIO og Riksarkivet. Start med Trysil (1945) og Lærdal (2014) som pilot.
3. **Kjør tillitstest** med brannkorpset i Østfold (høy skogbrannrisiko). Mål: Kan sentraliserte varsler redusere responstid med 30%?

Dissens: De fleste fokuserer på teknologi (AI, droner). Men sårbarheten ligger i at systemet ikke er juridisk eller menneskelig robust. Bygg plattformen som en kriseorganisasjon, ikke en app.